

# Onderzoeksrapportage MijnBurgemeester Het Hogeland

De gemeente Het Hogeland is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente haar inwoners gevraagd naar wat voor persoon de gemeente op zoek moet. Wat zijn volgens de inwoners belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

---

Datum: 31 oktober 2024

Aantal deelnemers: 649

In opdracht van: gemeente Het Hogeland



# In deze rapportage



## INHOUDSOPGAVE

<b>Aanleiding onderzoek .....</b>	<b>3</b>
<b>Samenvatting resultaten .....</b>	<b>5</b>
<b>Resultaten inwonersconsultatie.....</b>	<b>9</b>
Stellingen.....	9
Kenmerken .....	15
Open vragen .....	16
<b>Onderzoeksverantwoording .....</b>	<b>18</b>
<b>Bijlage 1: Typen burgemeesters.....</b>	<b>20</b>
<b>Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen.....</b>	<b>22</b>

# Aanleiding onderzoek



## HOOFDSTUK 1

### De tool ‘MijnBurgemeester’

De gemeente Het Hogeland is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Om inzicht te krijgen in wat voor iemand de inwoners graag zien als toekomstige burgemeester heeft Citisens de MijnBurgemeester-tool ontwikkeld. Via een online vragenlijst hebben de inwoners van Het Hogeland hun mening gegeven aan de hand van tien stellingen. Ook werd aan inwoners gevraagd welke drie kenmerken zij het beste vinden passen bij de gemeente Het Hogeland. Daarnaast kregen zij twee andere open vragen voorgelegd: "Als u de burgemeester van Het Hogeland één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?" en "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Het Hogeland, dan zie ik iemand die..." De resultaten van de inwonersconsultatie en bij wat voor type burgemeester de voorkeur van de inwoners van gemeente Het Hogeland ligt, leest u in deze rapportage.

### 4 Burgemeestertypen

Inwoners verschillen van mening over wat iemand voor hen de ideale burgemeester maakt. Om deze verschillende ideeën te vatten ontwikkelde Citisens de MijnBurgemeester-tool, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen vier verschillende typen burgemeesters. Deze typering werd opgesteld aan de hand van een combinatie van literatuurstudie en datagedreven onderzoek. Op basis van wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen werden vier dimensies geïdentificeerd: leiderschapsoriëntatie, omgang met macht, taakoriëntatie en communicatiestijl. Vervolgens zette Citisens in 2022 een onderzoek uit onder het Citisens-panel waarbij invullers werden gevraagd wat iemand voor hen een ideale burgemeester maakt. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek werd voor elk van de vier dimensies in kaart gebracht wat de stijlvoorkeuren van de respondenten waren en hoe deze van elkaar verschilden. Dit werd gebruikt als input voor het opstellen van een stellingenset voor elk van de vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn vervolgens vier typen burgemeesters opgesteld:

1. Efficiënte Probleemoplosser: resultaat gedreven, op zoek naar oplossingen.
2. Trouwe Beschermmer: blik vooral gericht op het heden, behoudend.
3. Enthousiaste Aanvoerder: zoekt de grenzen op, niet bang voor verandering.
4. Kritische Coach: gefocust op samenwerking, aandacht voor een goed proces.

Aan de hand van de MijnBurgemeester-tool kregen de invullers uit Het Hogeland te zien welk type burgemeester het best past bij de antwoorden die zij gaven. Naast een weergave van de resultaten per stelling, leest u in deze rapportage ook op welk type burgemeester de inwoners van Het Hogeland het vaakst uitkwamen. De beschrijvingen die de invullers te zien kregen voor elk van de vier verschillende typen vindt u in bijlage 1.

## **Inwoners bereiken**

De vragenlijst was te bereiken via de link [www.mijnburgemeesterhethogeland.nl](http://www.mijnburgemeesterhethogeland.nl) en toegankelijk via computer, tablet en smartphone. Daarnaast is een papieren versie van de vragenlijst geplaatst in het huis-aan-huisblad en was deze beschikbaar op verschillende locaties in de gemeente, zoals het gemeentehuis en de bibliotheek. Om zoveel mogelijk inwoners uit te nodigen tot deelname, is het onderzoek aangekondigd via de kanalen van de gemeente, waaronder de sociale mediakanalen en het huis-aan-huisblad. Daarnaast liep er een online campagne op Facebook, Instagram en de online kanalen van Mediahuis Noord, zoals dvhn.nl. Ook werd er een advertentie in de gedrukte versie van Dagblad van het Noorden geplaatst.

## **649 respondenten**

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 649 inwoners die de MijnBurgemeester-tool invulden, geleid tot de inzichten die u leest in deze rapportage. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers en deelnemers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd. Een toelichting op de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

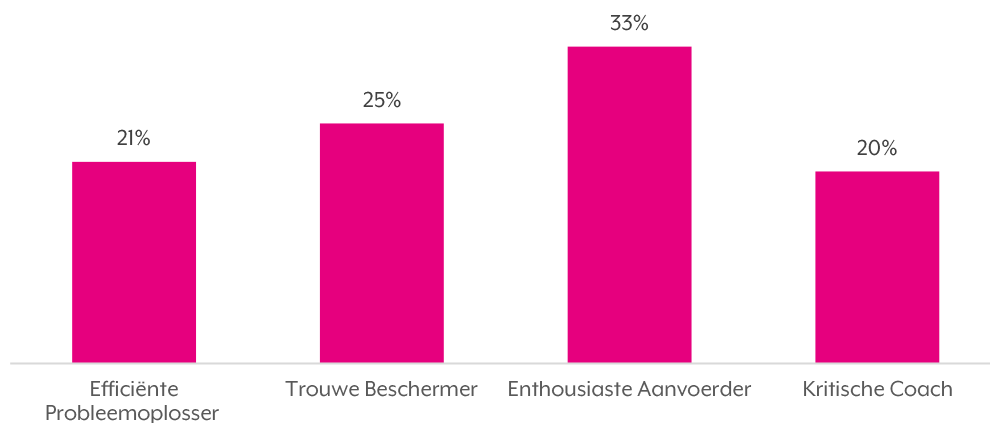
# Samenvatting resultaten



## HOOFDSTUK 2

### Type burgemeester

De antwoorden die de invullers gaven op tien stellingen, verdeeld over de vier dimensies, leiden voor iedere invuller tot een voorkeur voor één van de vier typen burgemeesters. Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers een typering te zien van de burgemeester die het best bij hun mening past. De meeste deelnemers kwamen uit op een **Enthousiaste Aanvoerder**, zoals blijkt uit onderstaande figuur. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet en betrekken anderen graag bij hun plannen. Dit type werd opgevolgd door een **Trouwe Beschermmer**. Trouwe Beschermers worden getypeerd door hun focus op het hier en nu. Zij wijken zo min mogelijk af van de gebaande paden, en beschermen graag wat bekend en vertrouwd is.



Type burgemeester	%
Efficiënte Probleemoplosser	21%
Trouwe Beschermmer	25%
Enthousiaste Aanvoerder	33%
Kritische Coach	20%

## Uitkomst per stelling

De inwoners van gemeente Het Hogeland zijn het op een aantal vlakken met elkaar eens wat betreft de nieuwe burgemeester van de gemeente. Zo geven zij voorkeur aan een burgemeester die **gevoelens laat zien**, in plaats van iemand die zakelijk blijft. Hun voorkeur gaat dan ook uit naar een burgemeester die een **burgervader/-moeder** is met een **informele houding**. Ze zien graag dat de nieuwe burgemeester met inwoners **in gesprek gaat**, in plaats van te handhaven. Toch vinden zij het ook belangrijk dat een nieuwe burgemeester van Het Hogeland **snel actie onderneemt**, in plaats van door te praten tot er steun is.

Op een aantal onderdelen is er minder overeenstemming. Zo zijn de bevroagde inwoners van Het Hogeland verdeeld of zij liever een burgemeester hebben die een enthousiaste vernieuwer is, of een **stabiele factor**. Voor dat laatste is een lichte voorkeur. Toch is er ook een milde voorkeur voor een burgemeester die zich richt op de **uitdagingen van de toekomst**, in plaats van op de uitdagingen van vandaag. Ook kiezen inwoners iets vaker voor een burgemeester die bij dreigend gevaar **overlegt met anderen**, in plaats van hard op te treden. Inwoners hebben daarnaast geen duidelijke voorkeur voor een burgemeester die gaat voor een goede sfeer of het beste resultaat, maar kiezen iets vaker voor een **goede sfeer**. Tot slot zijn invullers verdeeld over of zij liever een burgemeester hebben die geen kant kiest, of een burgemeester met een **duidelijke mening**. Inwoners hebben iets vaker een voorkeur voor de eerste optie.

## Het Hogeland wordt omschreven als nuchter, sociaal en ruimte

Invullers van de MijnBurgemeester tool zijn gevraagd welke drie woorden de gemeente Het Hogeland het beste omschrijven. Hierbij werden de woorden 'nuchter', 'sociaal' en 'ruimte' het vaakst genoemd.

## Open vragen

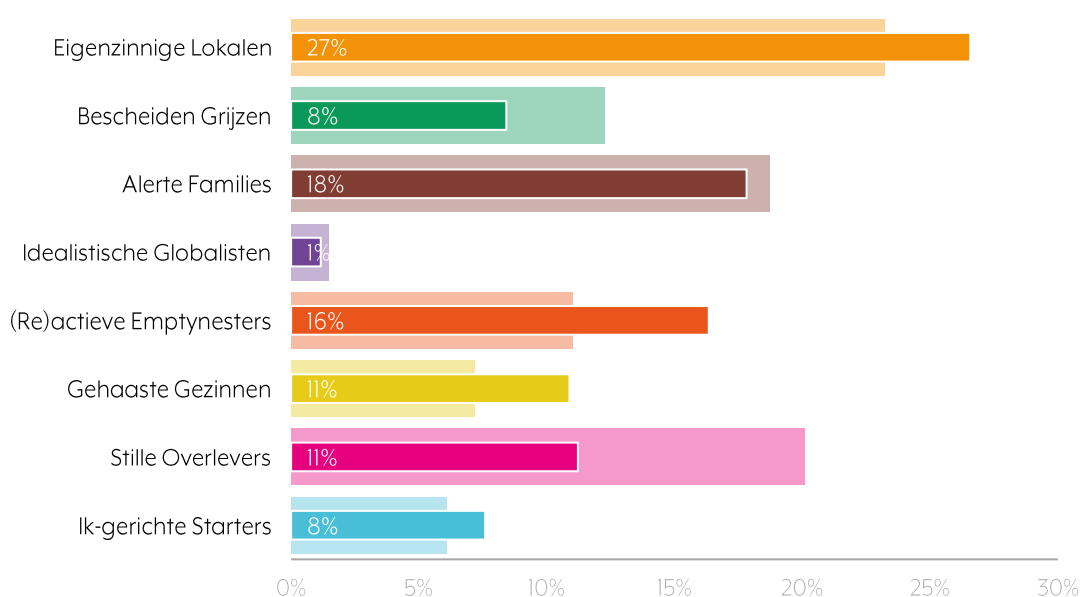
Uit de antwoorden op de open vraag blijkt dat deelnemers zoeken naar een burgemeester die tussen de inwoners staat, verbindt en daadkrachtig is.

Als zij de nieuwe burgemeester één plek in de gemeente zouden mogen laten zien, zijn er een aantal antwoorden die vaak naar voren komen: het dorp Bedum, de Eemshaven en Noordpolderzijl.

## Achtergrond invullers

Wie zijn de invullers van MijnBurgemeester Het Hogeland? Het onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester Het Hogeland (voorgrond) en de inwoners van de gehele gemeente (achtergrond) over de betrokkenheidsprofielen van Citisens. Citisens categoriseert inwoners in acht onderscheidende groepen. Voor iedere groep is een betrokkenheidsprofiel opgesteld. Hierbij hebben we sociaal-demografische kenmerken uit gerenommeerde bronnen gecombineerd met eigen onderzoeksdata over betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Een overzicht van de verdeling van de invullers over de acht profielen geeft inzicht in hoeverre verschillende typen inwoners hebben meegedaan aan het onderzoek: welke groepen zijn er bereikt en op wiens mening zijn de resultaten van de inwonersconsultatie gebaseerd? En in hoeverre is dit een afspiegeling van de gemeente als geheel?

Het Hogeland kent voornamelijk veel Eigenzinnige Lokalen. Eigenzinnige Lokalen hebben relatief weinig vertrouwen in de overheid en willen het liefst zo min mogelijk overheidsbemoeienis, waardoor zij niet altijd even betrokken zijn. Wel hebben zij een voorkeur voor korte online vragenlijsten. Ook de profielen Stille Overlevers en Alerte Families komen veel voor in de gemeente. Kijkend naar de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester valt op dat Eigenzinnige Lokalen en (Re)actieve Emptynesters de vragenlijst relatief vaak invulden, terwijl Stille Overlevers en Bescheiden Grijzen ondervertegenwoordigd zijn in de respons. Om voor deze verschillen te compenseren, zijn de resultaten in deze rapportage gewogen op de betrokkenheidsprofielen. In bijlage 2 vindt u een toelichting op wat de specifieke betrokkenheidsprofielen inhouden.



Betrokkenheidsprofiel	Respons %	Het Hogeland %
Eigenzinnige Lokalen	27%	23%
Bescheiden Grijzen	8%	12%
Alerte Families	18%	19%
Idealistische Globalisten	1%	1%
(Re)actieve Emptynesters	16%	11%
Gehaaste Gezinnen	11%	7%
Stille Overlevers	11%	20%
Ik-gerichte Starters	8%	6%



# Resultaten inwonersconsultatie

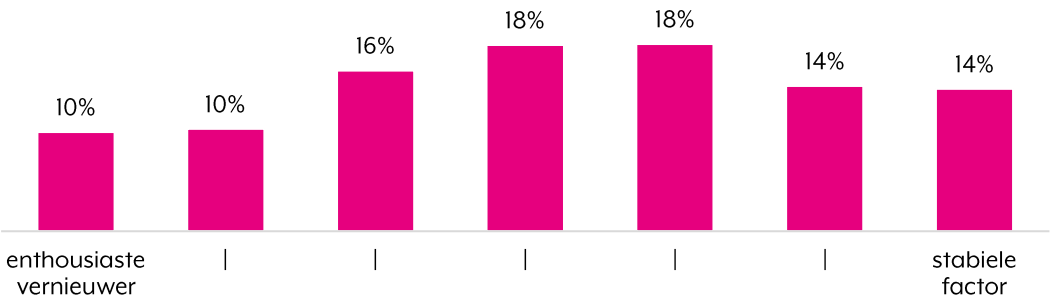


## HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover inwoners van gemeente Het Hogeland hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven.

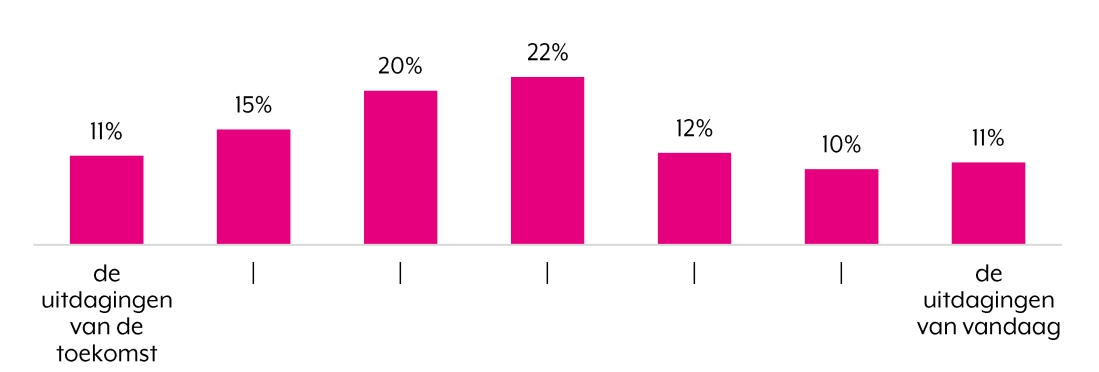
## Stellingen

### Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor



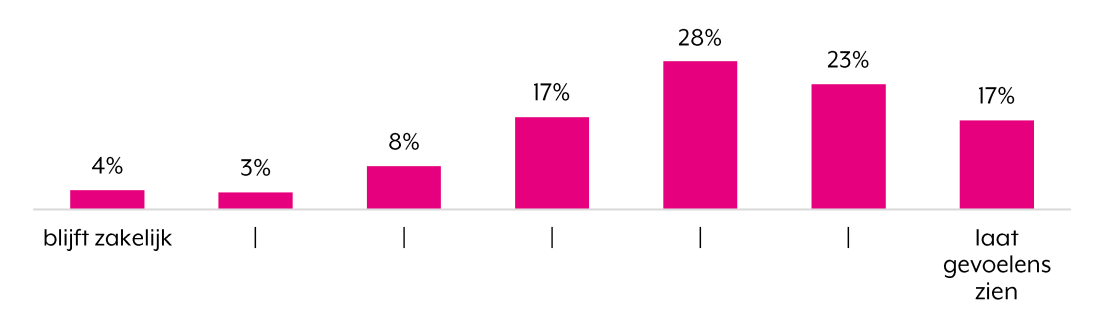
Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor						
Enthousiaste vernieuwer						Stabiele factor
10%	10%	16%	18%	18%	14%	14%

Uitdagingen van de toekomst of vandaag



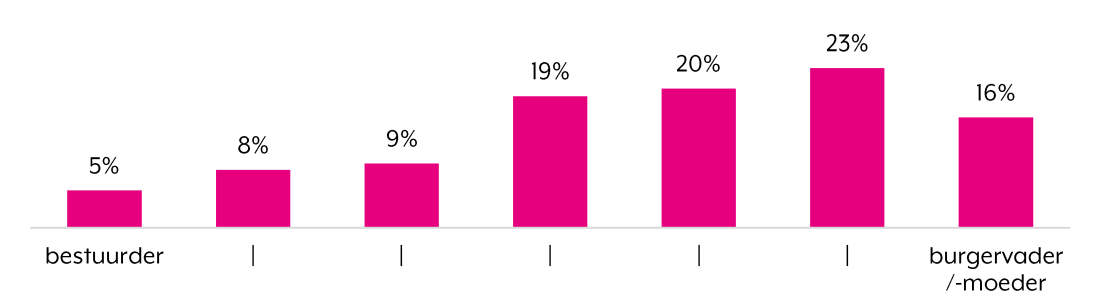
Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst						Uitdagingen van vandaag
11%	15%	20%	22%	12%	10%	11%

Blijft zakelijk of laat gevoelens zien



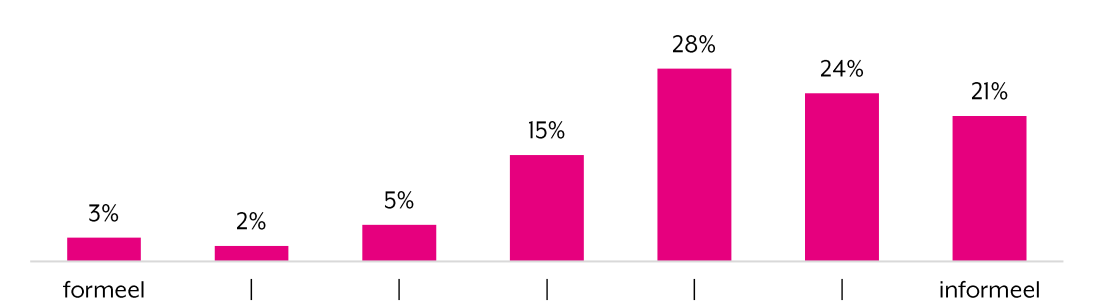
Mijn burgemeester: blijft zakelijk / laat gevoelens zien						
Blijft zakelijk						Laat gevoelens zien
4%	3%	8%	17%	28%	23%	17%

Bestuurder of burgervader/-moeder



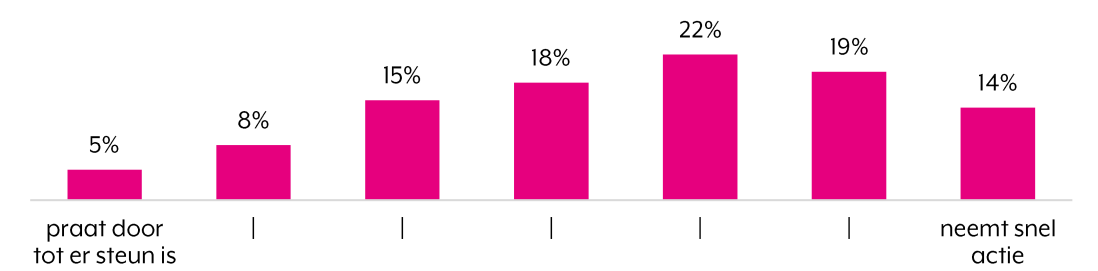
Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader-/moeder						
Bestuurder						Burgervader-/moeder
5%	8%	9%	19%	20%	23%	16%

Formeel of informeel



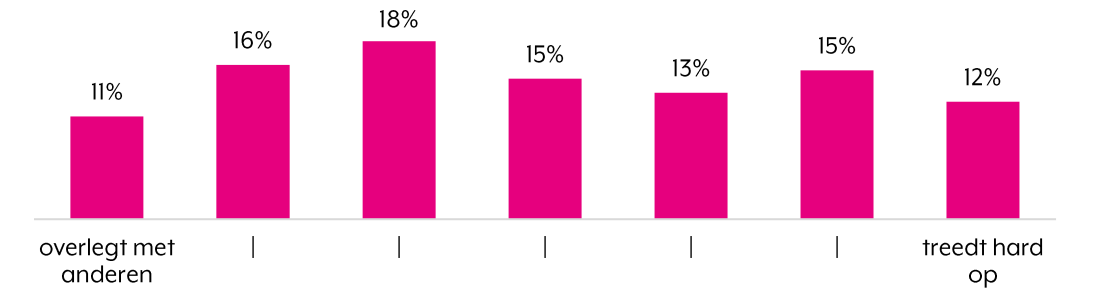
De houding van mijn burgemeester is: formeel / informeel						
Formeel						Informeel
3%	2%	5%	15%	28%	24%	21%

Praten tot er steun is of snel actie nemen



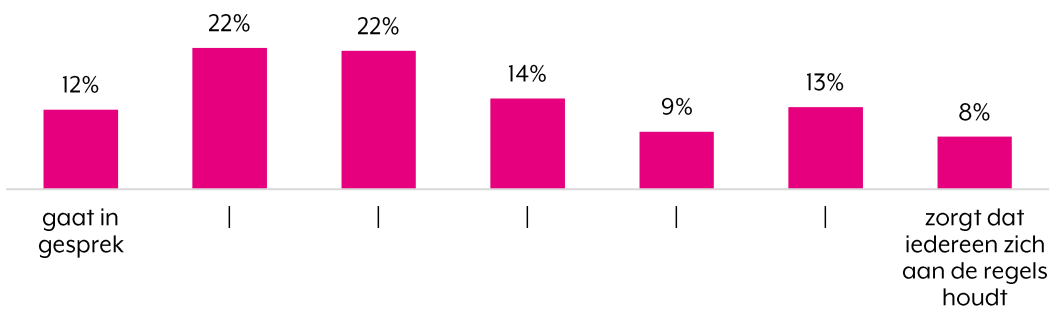
Mijn burgemeester: praat door tot er steun is / neemt snel actie						
Praat door tot er steun is						Neemt snel actie
5%	8%	15%	18%	22%	19%	14%

Overleggen met anderen of hard optreden



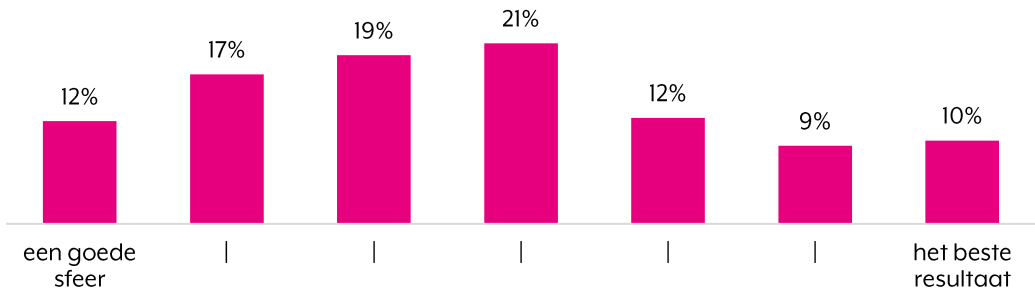
Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: overlegt met anderen / treedt hard op						
Overlegt met anderen						Treedt hard op
11%	16%	18%	15%	13%	15%	12%

In gesprek gaan of zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt



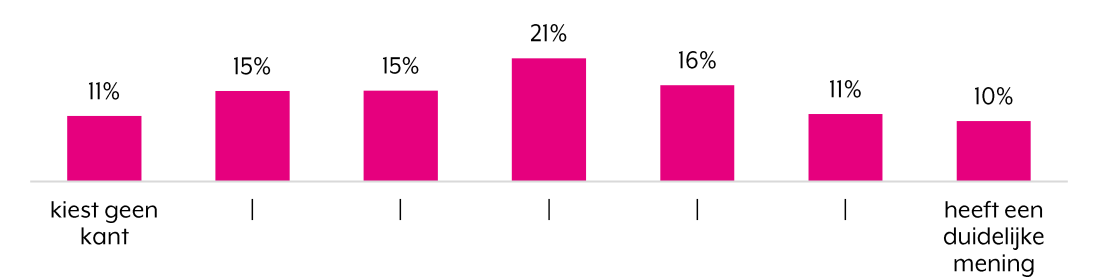
Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt						
Gaat in gesprek						Zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt
12%	22%	22%	14%	9%	13%	8%

Een goede sfeer of het beste resultaat



Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer						Het beste resultaat
12%	17%	19%	21%	12%	9%	10%

Geen kant kiezen of een duidelijke mening hebben



Mijn burgemeester: kiest geen kant / heeft een duidelijke mening						
Kiest geen kant						Heeft een duidelijke mening
11%	15%	15%	21%	16%	11%	10%

# Kenmerken

De inwoners van Het Hogeland werd gevraagd met welke drie woorden zij de gemeente Het Hogeland zouden beschrijven. Hierbij worden ‘nuchter’, ‘sociaal’ en ‘ruimte’ het vaakst genoemd.

**Welke drie woorden omschrijven de gemeente Het Hogeland het best?**



# Open vragen

Inwoners is de volgende open vraag voorgelegd: 'Als u de burgemeester van Het Hogeland één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde plaatsen.

Thema	Korte omschrijving
Noordpolderzijk	Allereerst laten inwoners een nieuwe burgemeester graag Noordpolderzijk zien. Zij prijzen deze plek in de gemeente omdat ze het er heel erg mooi vinden, er een prettige rust heerst en het indrukwekkend wijds is.
	<i>Quote: "Noordpolderzijk, gewoon, traditioneel, geen fratsen, prachtig mooi."</i>
Eemshaven	Veel invullers noemen Eemshaven als belangrijke plek binnen de gemeente omdat er veel ontwikkelingen plaatsvinden. Invullers vinden het belangrijk dat dit gebied bijdraagt aan de Groningse economie, maar zijn ook bang dat er teveel industrie zal komen.
	<i>Quote: "Eemshaven, veel ontwikkeling daar. Onze mooie natuur daar laten behouden. Teveel industrie."</i>
	<i>Quote: "De Eemshaven! Daar ligt onze economische toekomst."</i>
Bedum	Tot slot noemt een grote groep invullers het dorp Bedum als plek die ze de nieuwe burgemeester graag zouden willen laten zien. Ze waarderen het dorp voor het mooie oude centrum, maar maken zich ook zorgen om leegstand in bijvoorbeeld winkelpanden en het gemeentehuis.
	<i>Quote: "Bedum! Mooi oud centrum, waar eigenlijk nog meer leegstand een mooie invulling zou kunnen krijgen."</i>



Inwoners is daarnaast ook de volgende open vraag voorgelegd: *'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Het Hogeland, dan zie ik iemand die...'*. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde eigenschappen.

Thema	Korte omschrijving
... benaderbaar is	Allereerst vinden bevroagde inwoners het belangrijk dat een nieuwe burgemeester benaderbaar is voor inwoners. Een nieuwe burgemeester moet met inwoners in gesprek gaan en belangstelling hebben voor inwoners.
	<i>Quote: "Benaderbaar is, zich regelmatig laat zien, er is voor de bewoners."</i>
... tussen de inwoners staat	Ook vinden invullers het belangrijk dat de nieuwe burgemeester tussen de inwoners staat, in plaats van boven hen. Ze hechten veel waarde aan een burgemeester die weet wat er speelt en de taal van de inwoners spreekt.
	<i>Quote: "Tussen de mensen staat, weet wat er leeft en alle dorpen in het Hogeland even belangrijk vindt."</i>
... verbindt	Daarnaast zien inwoners graag een burgemeester die een verbinder kan zijn binnen de gemeente.
	<i>Quote: "Een verbinder is. De gemeente is groot met dorpen die nogal verschillen. Probeer iedereen trots te laten zijn op het Hogeland. Het Hogeland heeft zoveel te bieden."</i>

# Onderzoeksverantwoording



## HOOFDSTUK 4

### Veldwerk

Dit onderzoek is uitgevoerd van 18 tot en met 27 oktober 2024. Het onderzoek was via de open link [www.mijnburgemeesterhethogeland.nl](http://www.mijnburgemeesterhethogeland.nl) voor alle inwoners van Het Hogeland in te vullen. Om aandacht te vragen voor het onderzoek en mensen uit te nodigen om mee te doen, is een campagne opgezet met een mix aan online en offline middelen. De campagne bestond uit de inzet van de gemeentelijke kanalen en betaalde advertenties op Facebook, Instagram en digitale kanalen van Mediahuis Noord. Daarnaast konden minder digitaal vaardige inwoners de vragenlijst invullen op papier.

### Stellingen

De inwonersconsultatie bestond uit tien stellingen, waarop invullers konden aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingenset is ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapstijlen van burgemeesters.

In 2022 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder 1.228 leden van het Citisens-panel, waarbij hen is gevraagd wat een burgemeester voor hen de ideale burgemeester maakt. Ook zijn aan de hand van diverse wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen vier dimensies ontleend die leiderschap karakteriseren: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. Op basis van de verzamelde data uit het Citisens-panel zijn stellingen toegekend aan elk van deze vier dimensies. Daarnaast werden op basis van dit onderzoek de zeven kenmerken voor de gemeente typering geselecteerd. De zeven kenmerken die inwoners voorgelegd krijgen zijn zowel onderscheidend als representatief bevonden.

Door middel van een clusteranalyse zijn er aan de hand van de vier dimensies verschillende typen burgemeesters te onderscheiden. Deze vier typen (Efficiënte Probleemoplosser, Trouwe Beschermmer, Enthousiaste Aanvoerder en Kritische Coach) vormen de basis voor de uitkomsten van de MijnBurgemeester-tool. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers gaven kregen zij aan het eind van de vragenlijst te zien. De beschrijving, zoals deze getoond werd, vindt u in bijlage 1.

## **Respons**

In totaal is de vragenlijst 689 keer ingevuld, waarvan 52 keer op papier. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn uitkomsten van inwoners buiten gemeente Het Hogeland uit de analyse gehouden. Onderdelen van het verificatieproces waren onder andere een check op e-mailadres, postcode en invultijd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 649 invullers.

# Bijlage 1: Typen burgemeesters

Hieronder ziet u de omschrijvingen van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest overeen kwam met hun antwoorden op de stellingen. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

## **Efficiënte Probleemoplosser**

*“Waar een wil is, is een weg!”*

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

## **Trouwe Beschermmer**

*“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”*

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen waar de trouwe beschermmer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermmer zich zowel bezig met het einddoel als het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermmer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

### **Enthousiaste Aanvoerder**

*“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”*

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoerders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als het nodig is gebruiken enthousiaste aanvoerders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

### **Kritische Coach**

*“Teamwork makes the dream work”*

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zij tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.

# Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen



## Eigenzinnige Lokalen 13% Nederland

Verdeeld over alle leeftijden.  
Opleidingsniveau vaker praktisch.  
Inkomen modaal of onder modaal.



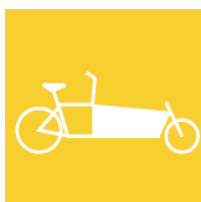
## (Re)actieve Emptynesters 10% Nederland

Leeftijd 45 jaar en ouder.  
Opleidingsniveau vaker theoretisch.  
Inkomen hoger dan gemiddeld.  
(Pre)pensioen.



## Bescheiden Grijzen 9% Nederland

Leeftijd 65 jaar en ouder.  
Inkomen iets beneden modaal.  
Praktisch opgeleid.  
Gepensioneerd, wonen alleen of met hun partner.



## Gehaaste Gezinnen 15% Nederland

Leeftijd tussen de 30 en 65.  
Inkomen modaal of boven modaal.  
Opleidingsniveau vaker theoretisch.  
Drukke gezinnen, wonen in dorpen of kleinere steden.



## Alerte Families 19% Nederland

Leeftijd 30 - 65 jaar.  
Inkomen beneden modaal of modaal.  
Opleidingsniveau praktisch.  
Gezinnen met kinderen, wonen vaker in dorpen.



## Stille Overlevers 13% Nederland

Leeftijd 30 tot 65 jaar.  
Praktisch opgeleid.  
Beneden modaal inkomen.  
Weinig vertrouwen in de overheid, niet geneigd om mee te denken.



## Idealistische Globalisten 9% Nederland

Leeftijd tussen de 18 en 40.  
Theoretisch opgeleid.  
Verdienen boven modaal óf gaan dit binnenkort doen.  
Interesse in grote maatschappelijke thema's.



## Ik-gerichte Starters 15% Nederland

Leeftijd tot 45.  
Praktisch of theoretisch opgeleid.  
Gemiddeld inkomen.  
Alleenstaand of samenwonend, vaak voor het eerst in een koopwoning.